

ELŐTERJESZTÉS

**Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2024. szeptember 27-i ülésére**

Tárgy: A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás jövőbeli ellátása

Előterjesztő: Pintér Szilárd polgármester

Készítette: Önkormányzati Iroda

Tárgyalta: Humán Bizottság
Pénzügyi és Gazdasági Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott:

Kovács Gabriella intézményvezető, Dombóvári Egyesített
Humán Szolgáltató Intézmény

Készítő részéről ellenőrizte:

Dr. Farkas-Szabó András irodavezető, Önkormányzati
Iroda

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Győrfiné Hahner Timea irodavezető, Pénzügyi Iroda

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Dr. Szabó Péter jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Ebben az előterjesztésben a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény által biztosított egyik nem kötelező szolgáltatás további működtetését érintően kérem a Képviselő-testület állásfoglalását.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás már 11 éve állami feladat, melynek a dombóvári járáshoz tartozó településeken való ellátását a társulási megállapodás alapján évről-évre vállalta a Társulás (folyamatosan csökkenő igénybevétel mellett), ehhez rendelkezésére álltak a szükséges személyi és tárgyi feltételek, de a humán erőforrás kapcsán ez a kijelentés már nem igazán állja meg a helyét. A feladat állami finanszírozására minden évben külön megállapodást kell kötni az erre kijelölt állami szervvel, ez jelenleg a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet. Az Intézet az ősszel (októberben) szokta kérni a nyilatkozatot a jövő évi ellátás kapcsán, beleértve a vállalt készülékszámot is, amely minimum 40. A jelen előterjesztés időszerűségét ez is indokolja.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás fenntartásában álló Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény Tamasz Otthona (Dombóvár, III. utca 22.) látja el Dombóvár, Kaposszekcső, Kocsola, Kurd, Lápafő, Szakcs, Dalmand, Attala, Döbrököz, Gyulaj, Kapospula, Csibrák, Várong, Csikóstóttós, Nak és Jágónak településeken. Korábban a szolgáltatás székhelye a Szabadság utcai Platán Otthon volt, de a fenntartásának átadása miatt a diszpécserközpont áthelyezésre került az újdombóvári Tamasz Otthonba. A működési engedély szerint kihelyezhető készülékszám: 125 darab.

2017-ben még 110, 2018-ban 104, 2019-ben 100, 2020-ban 95, 2021-ben 85, 2022-ben 75, 2023-ban már csak 50 készülék kihelyezésére és működtetésére vállalt kötelezettséget a Társulás, azonban jellemzően nem sikerült tartani ezt, és emiatt visszafizetési kötelezettség keletkezett. 2024-re szintén 50 berendezésre szerződött a Társulás (hosszú idő után nemrégiben az egy készülékre eső finanszírozás is emelkedett, de az idej támogatás így sem éri el az évi 2 millió Ft-ot), de az igénybevétel 40 körül van, és kizárólag dombóváriak részéről.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult az egyedül élő 65 év feletti személy, az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását. A törvény szerinti feltételeknek megfelelő szociálisan rászorult ellátást igénybe vevő által fizetendő személyi térítési díj összegét az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg, amely ennél a szolgáltatásnál nem haladhatja meg a jövedelme 2%-t. Amennyiben a törvény szerinti feltételeknek nem megfelelő személy veszi igénybe a szolgáltatást, akkor nincs jövedelemvizsgálat, illetve a térítési díj is szabadon állapítható meg. A jövedelmi viszonyok vizsgálatára akkor sem kerül sor, ha az ellátott írásban vállalja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését. Az intézményi térítési díjat és a személyi térítési díjat a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén ellátási napra vetítve kell meghatározni, a fizetendő személyi térítési díj azokra az ellátási napokra állapítandó meg, melyeken az igénylő otthonában működő jelzőkészülék található. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásnál a szociálisan nem rászorult személy esetében a térítési díj összegét a fenntartó szabadon állapítja meg.

A 2022. évben a dombóvári önkormányzat és a Társulási Tanács a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátásának korszerűsítése érdekében hozzájárult ahhoz, hogy a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény bérleti szerződést kössön kétirányú kommunikációra alkalmas segélyhívó eszközök és a működtetéséhez kapcsolódó rendszer használatára, amennyiben Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás intézményi térítési díját módosítja a bérlettel felmerülő többletköltség megtérülése érdekében. A dombóvári testület módosította az intézményi térítési díjat 55 Ft-ról 170 Ft/kihelyezett készülék/nap összegre azzal, hogy az új díjat az egyes igénybe vevők esetében attól a naptól kell alkalmazni, amely naptól a részére rendelkezésre bocsátott segélyhívó készülék alkalmas a kétirányú kommunikációra. A kiválasztott szolgáltató (bérbeadó) az országban piacvezető és a Gondosóra programban is közreműködő SOS Központ Kft. lett (amely azóta Zrt.-vé alakult), amely készülékenként nettó 2000 Ft bérleti díj ellenében biztosítja a szolgáltatást budapesti diszpécserközponttal. Ezzel a Dombóvári ESZI le tudta mondani a régi készülékek jeltovábbítására használt frekvenciát, továbbá meg tudta szüntetni az adóvevőt magában foglaló diszpécserközpontot. Az egyirányú kommunikációra alkalmas rendszer elemei (készülékek, átjátszó- és vevőberendezések) leszerelésre, illetve leselejtezésre kerültek. A Társulási Tanács a szolgáltatás folyamatos biztosítása érdekében jóváhagyta azt is, hogy a gondozók saját gépjárművel oldják meg a kivonulást riasztás esetén, és a szociális gondozói díj nyújtson fedezetet a gépjárműhasználat költségeire is.

A szolgáltatást érintően a 2023. év elejétől elindult a készülékcseré, és ezzel párhuzamosan a dombóvári ellátottak részére települési támogatás is rendelkezésre áll jövedelemtől függően, de csak abban az esetben, ha az ellátott vállalja a teljes intézményi térítési díj megfizetését (átlag havi kb. 5100 forint). A támogatott dombóváriak száma jelenleg 15 fő. Ennek ellenére a magasabb összegű térítési díj sokakat elriasztott.

A 226/2023 (VI. 8.) Korm. rendelet alapján a Kormányzati Szolgáltató Központ Nonprofit Kft. valósítja meg a 2022. évben indult Gondosóra programot, mely egy - minden 65 év feletti magyar állampolgár számára elérhető – ingyenesen igénybe vehető jóléti szolgáltatás. A térítésmentessége örvendetes, de nincs jó hatással a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevételére, ami pedig meghatározza a feladatért járó állami támogatást is. Ugyanakkor a Gondosóra csak központi diszpécierszolgálatot foglal magában, helyszíni kivonulást és közvetlen gondozói segítségnyújtást nem. A Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény által bérelt készülékek egyébként ugyanolyanok, mint amiket a Gondosóra program is használ, ilyen téren nincs különbség (többeknek két készüléke is van a kétféle szolgáltatás révén). A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása a készülékek bérlése és a kivonuló gondozók személyi juttatása miatt költséges. Sajnos nem mellékes szempont, hogy egyre nehezebb a gondozók bevonása, hiszen éjszaka is ügyeletben kell lenni, amit egyre kevésbé kompenzál a számukra kifizetett tiszteletdíj (megbízási szerződéssel vannak bevonva a feladatellátásba). Közalkalmazotti jogviszony esetén is több főt kellene alkalmazni a többműszakos munkarend miatt (lefedve a 24 órát), de erősen kérdéses, hogy sikerülne megfelelő végzettségű személyeket találni, ugyanakkor ebben a szolgáltatásban elég erős a bizalmi elem.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást biztosító kedvezményezettek/szolgáltatók számára a 2024. évtől lehetőség nyílt a Gondosóra programmal való együttműködésre. Ezzel a készülékek bérlése alól mentesülhetne a Dombóvári ESZI, és az állami támogatást – illetve a felülvizsgált, és mindenképpen lényegesen kisebb összegű térítési díjból származó bevételt – a személyi kiadásokra lehetne fordítani, azonban ha a kedvezőbb térítési díj miatt megnövekedne az igénybevétel, akkor a személyi feltételek teljesítése akár még nagyobb gond lehet, mivel korántsem biztos, hogy akad olyan személy, aki vállalja ezt a feladatot.

A szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos nehézségeket az intézményvető asszony mellékelt levele is szemlélteti.

A fentiek alapján az előterjesztésben foglalt határozati javaslat arra irányul, hogy a jövő év elejétől a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ne képezze a dombóvári önkormányzat önként vállalt feladatát, és így 2025. január 1-jétől ne biztosítsa a Társulás, illetve a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény. Amennyiben ez a döntés születik, akkor arról tájékoztatni fogom a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézetet. Az ellátásnak a szolgáltatói nyilvántartásból való törlését a fenntartó Dombóvári Szociális és Gyermejjóléti Intézményfenntartó Társulás kezdeményezheti, a Társulási Tanács alakuló ülésére várhatóan novemberben kerül sor.

Kérem képviselőtársaimat az alábbi döntési javaslat átgondolására és megtárgyalására.

Határozati javaslat
önként vállalt feladatként biztosított, személyes gondoskodást nyújtó szociális
alapellátás megszüntetéséről, valamint a Dombóvári Szociális és
Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás társulási megállapodásának
módosításáról

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete egyetért azzal, hogy a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 2024. december 31-ig képezze Dombóvár Város Önkormányzatának önként vállalt feladatát, és a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás által fenntartott Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény 2024. december 31-ig biztosítsa a szolgáltatás ellátását.
2. A Képviselő-testület elfogadja a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás társulási megállapodásának – a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény által biztosított jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megszüntetésével összefüggő – módosítását, és az egységes szerkezetű társulási megállapodást.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a társulási megállapodás módosítását, valamint a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt társulási megállapodást a Képviselő-testület, mint a Társulás tagja nevében aláírja.

Határidő: 2024. november 30.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Önkormányzati Iroda

Pintér Szilárd
polgármester